

ҮЙЛДВЭР,
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЯАМ

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Дугаар 2013/02

Улаанбаатар хот
2013 он

ГАРЧИГ

Агуулга	Хуудасны дугаар
1. Аж үйлдвэрийн салбар	2
2. Мал аж ахуйн салбар	8
3. Үнэ	11

Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны мэдээг ашиглав.

1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, 2013 оны эхний 2 сард 330.6 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 32.9 тэрбум төг буюу 11.1 хувиар өслөө.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл оны үнээр, 2013 оны эхний 2 сард 809.5 тэрбум төг болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 142.3 тэрбум төг буюу 21.3 хувиар өссөн.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн оны үнээр, 2013 оны эхний 2 сард 872.8 тэрбум төг болж, 534.9 тэрбум төг буюу 61.3 хувийг гадаад зах зээлд борлуулжээ

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, жил бүрийн 2 дугаар сарын байдлаар, сая төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2012 ^{II}	2013 ^{II}	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}	$\frac{2013^{I-II}}{2012^{I-II}}$ %
Аж үйлдвэрлийн нийт бүтээгдэхүүн. 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	138 671.6	145 930.4	297 672.0	330 581.4	111.1
Боловсруулах аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	38 308.1	40 315.1	84 722.6	103 330.0	122.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн.					
ундаа үйлдвэрлэл	22 130.3	21 578.5	49 484.0	53 275.5	107.7
Тамхи үйлдвэрлэл	548.6	-	1 861.5	1 803.9	96.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	4 182.0	4 190.7	8 317.2	11 085.2	133.3
Хувцас үйлдвэрлэл. үслэг арьс					
боловсруулалт	383.0	355.1	900.6	1 102.7	122.4
Арьс шир боловсруулах. ширэн эдлэл. гутал үйлдвэрлэл					
	92.1	820.4	198.2	1 283.3	647.5

Мод. модон эдлэл үйлдвэрлэл	160.7	187.8	308.7	452.8	146.7
Цаас. цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	239.1	237.5	484.2	503.3	103.9

**Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн,
дэд салбараар, оны үнээр, жил бүрийн 2 дугаар сарын байдлаар, сая төг**

<i>Аж үйлдвэрийн салбар</i>	<i>2012^{II}</i>	<i>2013^{II}</i>	<i>2012^{I-II}</i>	<i>2013^{I-II}</i>	<i>Үүнээс: гадаадад</i>
Аж үйлдвэр. бүгд	362 576.5	381 942.0	718 001.3	872 812.4	534 909.6
Боловсруулах аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	98 747.1	133 280.9	204 340.2	298 686.8	146 467.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн. ундаа үйлдвэрлэл	47 534.4	48 926.7	117 831.4	102 512.9	973.1
Тамхи үйлдвэрлэл	3 407.5	3 700.0	6 821.5	9 201.7	-
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	8 855.4	8 783.7	13 999.4	21 734.5	6 105.5
Хувцас үйлдвэрлэл. үслэг арьс боловсруулалт	582.1	2 008.7	1 660.7	4 382.3	1 609.6
Арьс шир боловсруулах. ширэн эдлэл. гутал үйлдвэрлэл	82.3	528.6	168.3	809.2	393.9
Мод. модон эдлэл үйлдвэрлэл	627.5	1 138.8	1 256.1	2 096.1	-
Цаас. цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	826.5	857.4	1 598.5	1 979.0	-

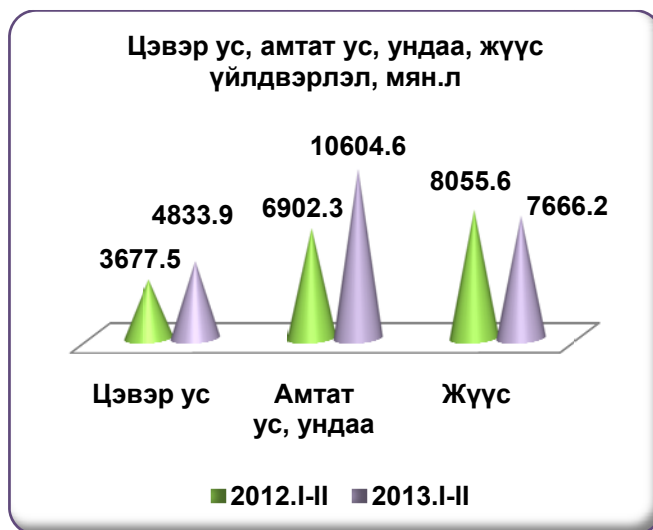
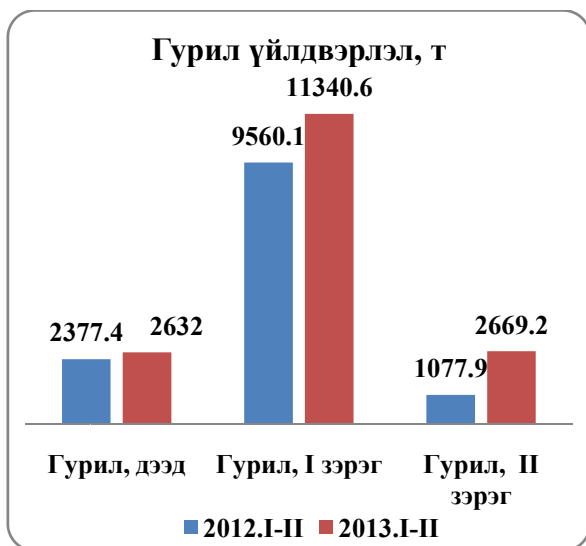
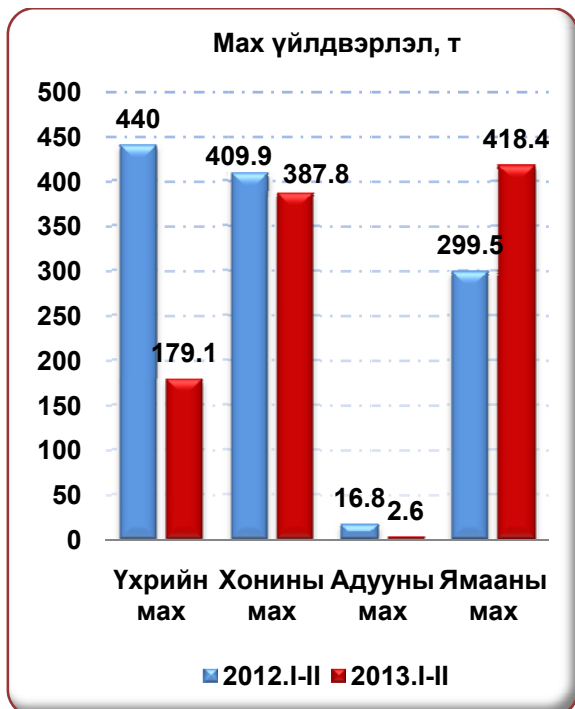
Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2012 ^{II}	2013 ^{II}	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}	$\frac{2013^{I-II}}{2012^{I-II}}$ %
Хивс	мян.м ²	73.8	74.9	158.7	166.4	104.9
Сүлжмэл эдлэл	мян.ш	40.9	42.2	85.9	95.2	110.8
Самнасан ноолуур	тн	5.2	18.3	12.4	69.7	562.1
Эсгий	мян.м	57.8	6.2	64.9	18.7	28.8
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	0.4	1.7	2.1	2.7	128.6
Эсгий гутал	мян.хос	2.3	1.1	4.5	3.9	87.2
Нэхий дээл	ш	394	578	1 835	2 485	135.4
Савхин гутал. ботинк	мян.хос	0.8	1.4	1.8	3.7	205.8
Барилгын модон хаалга. цонх	м ²	301.1	767.8	633.7	1 625.1	256.4
Барилгын шалны банз	м ³	114.4	34.9	226.1	195.0	86.2
Зүсмэл материал	м ³	349.2	207.0	639.6	562.0	87.9
Дэвтэр	мян.ш	975.2	159.0	1 988.9	397.5	20.0
Ариун цэврийн цаас	мян.ш	115.0	398.4	229.5	859.0	374.3
Ном	сая.х.д.х	5.1	3.8	8.1	6.8	83.0
Сонин	сая.х.д.х	3.6	3.4	7.9	7.3	92.1

Хүнсний салбарын зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2012 ^{II}	2013 ^{II}	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}	$\frac{2013^{I-II}}{2012^{I-II}}$ %
Үхрийн мах	т	3.9	10.5	440.0	179.1	40.7
Хонины мах	т	-	13.5	409.9	387.8	94.6
Адууны мах	т	-	-	16.8	2.6	15.5
Ямааны мах	т	3.2	4.4	299.5	418.4	139.7
Гахайн мах	т	1.0	1.9	2.7	3.9	144.4
Өлөн гэдэс	мян.гогцоо	142.8	158.3	202.5	222.0	109.6
Хиамны зүйл	т	159.8	196.2	297.7	405.0	136.0
Шингэн сүү	мян.л	2 530.1	2 343.2	4 829.6	4 653.9	96.4
Тараг	мян.л	218.7	544.1	703.1	1 222.1	173.8
Цөцгий, цөцгийн тос	т	102.3	192.3	266.9	409.8	153.5
Аарц, бяслаг	т	20.7	9.0	28.5	29.1	102.1
Дээд гурил	т	278.7	199.6	2 377.4	2 632.0	110.7
Нэгдүгээр гурил	т	3 987.7	3 033.4	9 560.1	11 340.6	118.6
Хоёрдугаар гурил	т	556.2	1 107.4	1 077.9	2 669.2	247.6
Талх	т	1 846.8	2 029.5	4 076.5	4 396.1	107.8
Нарийн боов	т	1 162.3	863.4	2 643.8	2 812.0	106.4
Бялуу	т	36.3	47.8	65.4	169.0	258.4
Чихэр	т	8.7	5.0	20.3	14.0	69.0
Гоймон	т	3.0	4.6	263.8	514.9	195.2
Спирт	мян.л	357.0	195.2	737.6	581.5	78.8
Архи	мян.л	2 143.9	2 114.6	4 786.7	4 403.9	92.0
Дарс	мян.л	10.0	4.2	15.7	17.7	112.7
Шар айраг	мян.л	4 877.5	5 065.3	9 956.2	11 032.3	110.8
Цэвэр ус	мян.л	1 664.0	2 521.4	3 677.5	4 833.9	131.4
Амтат ус, ундаа	мян.л	3 369.4	3 989.9	6 902.3	10 604.6	153.6
Жүүс	мян.л	3 810.2	3 041.9	8 055.6	7 666.2	95.2

Экспортын гол нэрийн бараа

Бараа	Хэм.нэгж	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}	$\frac{2013^{I-II}}{2012^{I-II}}$ %
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	т	192.1	362.0	188.4
Хонь, хурганы боловсруулсан				
арьс	сая дм ²	33.6	26.1	77.9
Ямаа, ишигний боловсруулсан				
арьс	сая дм ²	21.4	37.7	175.5
Адууны шир	мян.ш	38.6	59.8	155.1
Хонины самнаагүй ноос	т	567.1	514.4	90.7
Бохир ноолуур	т	15.8	39.0	246.3
Самнасан ноолуур	т	22.6	35.9	158.9
Свитер, пуловер, джемпер, жилет				
болон сүлжмэл гадуур цамц	мян.ш	2.8	32.0	1 124.4

Импортын гол нэрийн бараа

Бараа	Хэм.нэгж	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}	$\frac{2013^{I-II}}{2012^{I-II}}$ %
Өндөг	мян.ш	10 992.2	14 201.3	129.2
Төмс	т	39.5	5.6	14.2
Сонгино, сармис	т	2 041.8	2 360.8	115.6

Алим, лийр	т	472.9	3 086.9	652.8
Ногоон цай	т	435.5	574.8	132.0
Цагаан будаа	т	1 608.3	969.6	60.3
Гурил	мян.т	16.5	2.9	17.8
Ургамлын тос	т	1 144.1	604.8	52.9
Элсэн чихэр	т	5 572.3	4 974.0	89.3
Хатуу чихэр	т	993.7	734.1	73.9
Согтууруулах биш ундаа	мян.л	677.8	561.8	82.9
Согтууруулах ундаа	мян.л	2 945.1	3 027.3	102.8
Үүнээс: Шар айраг	мян.л	2 860.0	2 913.0	101.9
Янжуур	сая ш	339.6	377.6	111.2
Азотын бордоо	т	14 923.1	11 908.4	79.8

2.МАЛ АЖ АХУЙ

Том малын зүй бус хорогдол 2013 оны эхний 2 сард улсын хэмжээнд 138.9 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 77.9 мян.толгой буюу 2.3 дахин их байна. Том малын зүй бус хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 6.5 мянга, үхэр 13.9 мянга, тэмээ 142, хонь 50.8 мянга, ямаа 67.6 мянга байна. Нийт хорогдлын 36.6 хувийг хонь, 48.7 хувийг ямаа эзэлж байна.

Хөвсгөл аймагт оны эхэнд тоологдсон малын 0.7 хувь буюу 25.3 мянга, Завхан аймагт 1.0 хувь буюу 21.9 мянга, Архангай аймагт 0.4 хувь буюу 13.9 мянга, Говь-Алтай аймагт 0.6 хувь буюу 11.6 мянга, Увс аймагт 0.5 хувь буюу 10.2 мянга, Баянхонгор аймагт 0.4 хувь буюу

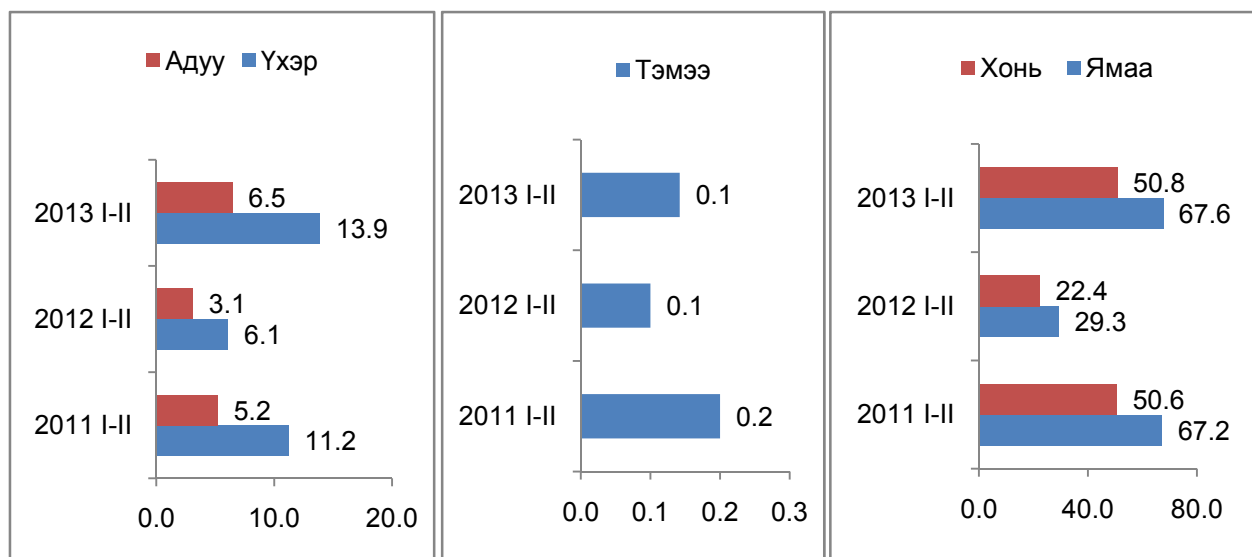
9.8 мянга, Сүхбаатар аймагт 0.3 хувь буюу 7.2 мянга нь 2013 оны эхний 2 сард хорогдлоо. Улсын хэмжээнд хорогдсон малын 71.9 хувийг эдгээр аймагт хорогдсон мал эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 2 сард 5.2 мян.мал өвчнөөр хорогдсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 3.1 мян.толгой буюу 2.4 дахин их байна.

**Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, аймаг, нийслэлээр,
2013 оны 2 дугаар сарын байдлаар, мян.толгой**

**Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, төрлөөр,
жил бүрийн 2 дугаар сарын байдлаар, мян.толгой**

**Зүй бусаар хорогдсон том мал,
малын төрлөөр, жил бүрийн 2 дугаар сарын байдлаар**

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, мян.толгой			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2011 ^{I-II}	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}	2011 ^{I-II}	2012 ^{I-II}	2013 ^{I-II}
Бүгд	134.4	61.0	138.9	0.4	0.2	0.3
Адуу	5.2	3.1	6.5	0.3	0.2	0.3
Үхэр	11.2	6.1	13.9	0.5	0.3	0.5
Тэмээ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
Хонь	50.6	22.4	50.8	0.3	0.1	0.3
Ямаа	67.2	29.3	67.6	0.5	0.2	0.4

3. ҮНЭ

А.ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ

Мал аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар 2013 оны 2 дугаар сард үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Увс, Ховд, Дорноговь, Баян-Өлгий аймагт хамгийн бага буюу 25.0-29.0 мян.төг; Архангай, Өвөрхангай, Орхон, Хэнтий, Төв аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 40.0-43.0 мян.төг; адууны ширнийх Өмнөговь, Баянхонгор, Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймагт хамгийн бага буюу 25.0-34.0 мян.төг; Баян-Өлгий, Хэнтий, Төв аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 41.0-44.0 мян.төг; ямааны 1 кг цагаан ноолуурын үнэ Ховд, Дархан-Уул, Дорноговь, Сүхбаатар, Өмнөговь аймагт хамгийн бага буюу 40.0-45.0 мян.төг; Завхан, Орхон аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 51.0-55.0 мян.төг байна.

Үхрийн 2 м-ээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Баян-Өлгий, Говьсүмбэр, Төв, Баянхонгор, Өвөрхангай аймагт өмнөх сарынхаас 1.5-5.0 мян.төг буюу 5.0-16.7 хувиар өсч, Ховд, Сүхбаатар, Булган, Дорнод, Завхан, Хөвсгөл аймагт 2.0-5.0 мян.төг буюу 7.1-14.3 хувиар буурч, Архангай, Орхон, Дархан-Уул, Дорноговь, Дундговь, Сэлэнгэ, Хэнтий аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх сарын түвшинд байв.

Адууны ширний дундаж үнэ Говьсүмбэр, Хэнтий, Төв, Дорноговь, Увс, Дорнод аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 1.0-10.0 мян.төг буюу 2.3-33.3 хувиар өсч, Баян-Өлгий, Завхан, Сүхбаатар, Ховд, Орхон, Сэлэнгэ, Өвөрхангай, Баянхонгор, Өмнөговь аймагт өмнөх сарынхаас 2.0-20.0 мян.төг буюу 4.7-44.4 хувиар буурч, Архангай, Булган, Хөвсгөл, Дархан-Уул аймагт өмнөх сарын түвшинд байв.

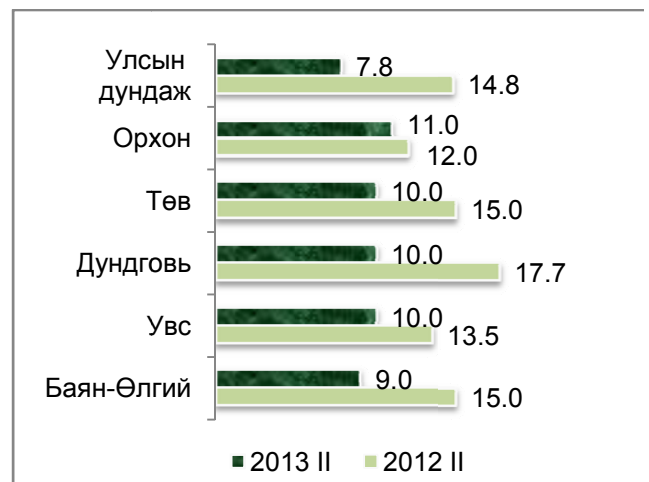
Ямааны 1 кг цагаан ноолуурын дундаж үнэ Орхон, Дундговь, Баян-Өлгий, Хөвсгөл, Архангай, Сүхбаатар, Завхан аймаг, Улаанбаатар хотод өмнөх сарынхаас 0.5-6.0 мян.төг буюу

1.0-13.3 хувиар өсч, Өмнөговь аймагт 3.0 мян.төг буюу 6.3 хувиар буурч, Говь-Алтай, Ховд, Баянхонгор, Өвөрхангай, Дархан-Уул, Дорноговь аймагт өмнөх сарын түвшинд байв.

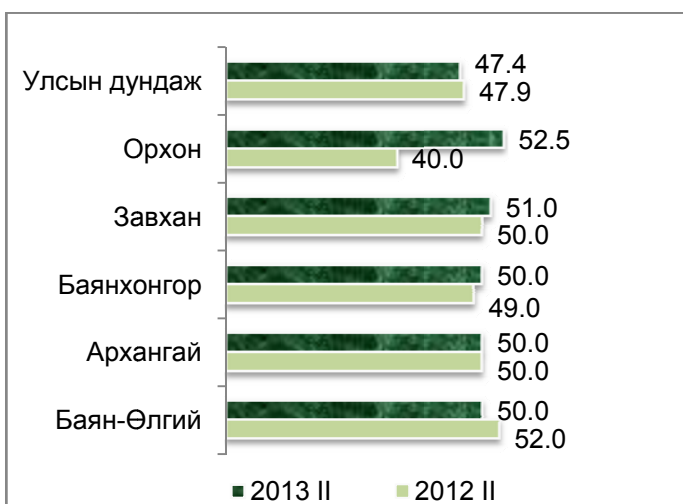
Үхрийн 2 м-ээс дээш урттай 1 ширхэг ширний зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн 2 дугаар сард, мян.төг

Хонины ноостой 1 ширхэг нэхийний зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн 2 дугаар сард, мян.төг

Ямааны 1 кг цагаан ноолуурын зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн 2 дугаар сард, мян.төг

Адууны 1 ширхэг ширний зах зээлийн дундаж үнэ, жил бүрийн 2 дугаар сард, мян.төг

Б.ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ҮНЭ

Улаанбаатар хотын гол нэрийн зарим барааны үнэ,
үнийн индекс
(2013 оны 3-р сарын 6-ны байдлаар өмнөх сар болон 7 хоногийн
дундаж үнэтэй харьцуулснаар)

№	Барааны нэр	Жин	2013 он			III - 06	III - 06
			2 сарын		3 сарын	%	%
			дундаж үнэ	27-ны үнэ	6-ны үнэ	II сар	II - 27
1	"Алтан тариа" гурил	0.2	926	924	940	101.5	101.7
	дээд, савласан, кг	0.9	718	718	718	100.0	100.0
2	Талх	1.8	658	658	810	123.1	123.1
	"Атар", 600 гр	0.8	924	924	924	100.0	100.0
	"Зууван чех", 600 гр						
3	Цагаан будаа, кг	1.4	1 725	1 725	1 725	100.0	100.0
4	Хонины мах, ястай, кг	5.8	7 565	7 738	7 586	100.3	98.0
5	Үхрийн мах, ястай, кг	1.0	8 322	8 529	8 529	102.5	100.0
6	Үхрийн мах, цул, кг	0.8	9 143	9 414	9 371	102.5	99.5
7	Адууны мах, ястай, кг	0.4	6 185	6 240	6 240	100.9	100.0
8	Ямааны мах, ястай, кг	0.2	5 917	5 933	5 933	100.3	100.0
9	Сүү	0.5	1 195	1 200	1 200	100.4	100.0
	задгай, л	0.8	691	752	798	115.5	106.1
	"Элекстер", 0.5 л	0.7	1 740	1 740	1 779	102.2	102.2
	"Шинэ Сүү", л						
10	Тараг, савласан, 900 гр, "Цөцгийтэй"	0.5	1 631	1 639	1 651	101.2	100.7
11	Цөцгийн тос, 250 гр	0.4	2 238	2 238	2 238	100.0	100.0
12	Ургамлын тос, "Кларина", л	0.6	2 696	2 696	2 696	100.0	100.0
13	Элсэн чихэр, кг	0.4	1 730	1 730	1 730	100.0	100.0
14	Ногоон цай, савласан, 2 кг	0.3	3 820	3 820	3 820	100.0	100.0
15	Өндөг, ш	0.5	270	272	272	100.8	100.0
16	Алим, "Фүжи" сортын, кг	0.4	3 829	3 829	3 869	101.0	101.0
17	Төмс, дотоод, кг	1.1	1 040	1 020	1 020	98.1	100.0
18	Лууван, дотоод, кг	0.3	1 180	1 150	1 150	97.5	100.0
19	Байцаа, импортын, кг	0.3	1 450	1 450	1 450	100.0	100.0
21	Сонгино, бөөрөнхий, импортын, кг	0.3	1 265	1 250	1 250	98.8	100.0